

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Ivrisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De Praeeminentiis & Praecedentiis

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Disc. XCI. Romana revisionis rationum. An Constitutio 74. Sixti V. per quam disponitur causas Regularium summarie cognoscendas esse in Sacra Congregatione Episcoporum, & Regulariu[m] negotiis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

in una, eademque persona materiali in jure passim datur, ex deductis in proposito ejusdem possessoris plurimum majoratum per *Salgad. loco citato, & in Romana contributionis de Celsis sub dicto tit. de feudis ad Bullam Baronum disc. 29.* & frequenter infra *sub tit. de praeminentiis* in proposito ejusdem Episcopi possidentis plures Episcopatus, Vel in simul & que principaliter perpetuo unitos, ut frequens usus est in Italia, Vel accidentaliter, & ad tempus ex dispensatione Apostolica, ut est frequens in Germania; Et magis proxime ad rem quoad dominia temporalia habetur eodem *tit. de praeminentiis in Pampilonen. decimarum disc. 29.* Quodlibet enim dominium, seu quilibet Principatus aut Episcopatus constituit Universitatem stantem de per se independentem ab altera, & consequenter plurium possessor pro rebus ad unam spectantibus, non dicitur subditus illius Principis vel fori, cujus est subditus ratione alterius domini, seu Principatus; Ita docent communi praxi & observantia, nedum iudicia, sed etiam humanam ob impracticabilitatem, quoniam magnum inconveniens omnino impracticabile esset, Ut e.g. Magnus Comes stabili Columna, qui est originarius & domiciliarius Urbis, plura possidet castra & dominia in temporalis ditione Ecclesiae, necnon in Regno Neapolitano, ac etiam in altero Sicilia citra, & alibi, pro singulorum dominiorum & patrimoniorum hujusmodi negotiis actiis, & passivis, quae in singulis respectivè per illos avarios, Gubernatores, & ministros geruntur, posset in Urbe tanquam ejus domiciliarius seu in Curia apprehensus conveniri cum similibus, quod utique esset magnum absurdum.

Et quamvis ex parte actoris nimium incuraretur, quod ita esset amittere creditum suaeque actiones, ex quo non haberet, qui justitiam administraret, dum idem debitor in ea ditione est Princeps, Nihilominus parum probabilis & fortè temeraria oppositio erat, quoniam in quibuscumque Principibus superiorem non recognoscentibus, jura activa & passiva cum privatis habentibus, eadem intraret ratio, omnino tamen neglecta, dum ab ipsis deputantur Officiales, Judices, & Magistratus justitiam in causa proprii Fiscus ministrantes, &c.

ROMANA
REVISIONIS RATIONUM
PRO
MONASTERIO A.

CUM B.

Casus disputandus in Signatura Gratiae, sed concordamus.

An Constitutio 74. Sixti V. per quam disponitur causas Regularium summarie cognoscendas esse in Sacra Congregatione Episcoporum, & Regularium negotiis praeposita, procedat in causis vertentibus inter ipsam Religionem seu Monasterium, & illum, qui alias Religiosus, per annulationem professionis, seu ex alio titulo effectus est secularis.

SUMMARIUM.

- 1 **C**asus controversus.
- 2 **D**e Constitutione Sixti V. super erectione Congregationis Regularium.
- 3 **D**e jure causa Regularium sunt cognoscenda summarie, & sine tela iudicii.
- 4 **N**eque cognoscenda sunt extra ordinem, & qui dicantur in proposito Superiores ordinis.
- 5 **D**icta Constitutio non procedit in causis cum secularibus.
- 6 **D**e ratione ob quam Religiosus effectus secularis, non venit sub dicta dispositione.
- 7 **G**ratia appellatione remota regulariter non concedenda sine justa causa, & qua sit.
- 8 **S.** Congregationes procedunt extra iudicium & appellatione remota.
- 9 **N**on procedunt in causis requirentibus formalem processum.

DISC. XCI.

Uodam Religioso expressè professio, bona Monasterii plurimum annorum spatio administrante, erederunt ejusdem Monasterii superiores aliquos defectus in dicta administratione adesse, unde propterea, illa interdicta, nonnulla bona dicti Religiosi pro reintegratione sequestrarunt & acceperunt, quare ipse aequaliter profugus, post aliquod tempus, quaedam suae professionis nullitate allegata, obtinuit illam per Vicarium, ac Superiorem localem juxta formam à Sac. Conc. Trid. praescriptam canonizari per sententiam diffinitivam, cujus vigore ad statum secularem rediit, in quo statu volens bona praedicta recuperare, utpotè non intuitu Religionis, vel status religiosi quaesita, sed aliunde obventa, necnon dictae administrationis rationes revideri, causam introduxit in Sac. Congregatione Episcoporum & Regularium negotiis praeposita; Quia vero ex aliquibus prudentialibus motibus Monasterio non expediebat causam praedictam, ita summarie, ac in forma extrajudiciali in dicta Sac. Congregatione cognosci, sed eam remitti ad Rotam, vel alios iudices ordinarios, cum processu & ordine judiciali per tramites juris cognoscendam, huic autem petitioni altera parte se opponente, Sacra Congregatio non annueret; Hinc proinde habito recurso ad Sanctissimum, ac remisso negotio ad Signaturam Gratiae, punctus ulteriorem disputationis progressum non habuit ob subsequutam concordiam.

In hujus autem disputationis praeparatione, ac etiam occasione dicti recurso ad Sanctissimum, scribens pro Monasterio, etiam cum sensu veritatis, dicebam probabilem beneque fundatam esse hujus partis petitionem; Licet enim per Constitutionem 74. Sixti V. prudenter ac pie disponatur in erectione undecimae Congregationis Regularium, incongruum esse, Religiosorum controversias in foro per iudicarios anfractus tractari, idcirco, ut Religiosi, remotis impedimentis, & judicialibus contentionibus, sub Religionis suavi jugo quietè viveret, & gratum Altissimo famulatum praebere valeant, disponitur eorum controversias per dictam Sacram Congregationem summarie decidi debere.

Quod etiam ex juris communis dispositione vel intentione originem trahit, quoniam causae Religiosorum sine strepitu & figura iudicii, summarie, ac abique

Abſque tela judiciaria cognofci debent ad *text. in cap. qualiter & quando il ſecundo in fine de accuſationibus, Lap. alleg. 73. numer. 4.* & ceteri plene collecti per *Adden. ad eundem lit. M.* ac pluries dixit Rota, præſertim in *Poſuanen. Abbatia prima Julii 1627. coram Celſo inter ſuas decif 25 numer. 9.*

Et ex qua ratione, cauſas Regularium extra ipſum ordinem, ejuſque ſuperiores, (ſub quorum nomine ultra proprios Prælatos Regulares veniunt Cardinalis Proteſtor, & hæc ſacra Regularium Congregatio) plene probat *Fagnan. in cap. de Priore de appellat.* ubi referuntur determinationes particularis Congregationis de anno 1650. et cæ de ordine Innocentii X. ne Regulares ordinaria Tribunalia forenſia adeant.

Nlominus dicebam hæc rectè procedere, ubi agitur de cauſis & controverſiis, vel inter ipſos Religioſos in particulari, vel inter Religioſum & Monafterium, ſivè inter unum Monafterium & alterum, & ſic in caſibus, quibus dicta ratio congruat. Secùs autem ubi controverſia eſſet cum aliquo ſæculari, quoniam tunc, tanquam in caſu, tam in verbis, quam in ratione per dictam Conſtitutionem omiſſo, intracta remanet juris diſpoſitio, ut cauſæ coram ſuis iudicibus ordinariis & competentibus cognofcantur juxta regulam *text. in cap. ſi clericus laicum de foro competentis*, de aſtore conveniente reum in ſuo foro, ut advertitur per *eundem Fagnan. in dicto cap. de Priore n. 21.* Et hic erat caſus, quoniam dum aſtor, jam in vim retrotractionis ab annullatione profeſſionis reſultantis, ſe declaraverat ab initio ſæcularem, idcirco, quem admodum in aliis controverſis, quas tractari contingeret inter Monafterium, ejuſque aſtuarios, vel adminiſtratores ſæculares, coram forenſibus, & ordinariis Tribunalibus in forma judiciaria id ſequi deberet, ut quotidiana inconcuſſa praxis docet, ob ceſſantem dictam rationem, ob quam inter ipſos Religioſos aliter ſtatutum eſt, ita in præſenti.

Alia etiam fortiori ratione ponderata, quod reſultaret aliàs inconveniens, ut inducta ad favorem retorquerentur in odium, atque ille, qui in ſtatu religioſo ſcienſis tæ profeſſionis in validitatem non ſine culpa ſe ingeſſit in religioſis muneribus, ac illa adminiſtratione, quæ non niſi religioſis profeſſis conceditur, reſultaret commodum & privilegium in præjudicium Monafterii innocentiſ, & quodammodo ita injuriati vel offenſi, contra ſcripti & naturalis juris principia, quoniam juxta quotidianam praxim Signaturæ gratia, proceſſus appellatione remota regulariter non conceditur niſi juſta concurrente cauſa inducente in petente quamdam gratiæ ſeu privilegii conceſſionem, quæ cauſa reſtringi ſolet, vel ad arctam ſanguinis conjunctionem, vel ad nimiam paupertatem, ſeu pro gravibus diſſidiis vel ſcandalis evitandis, ſivè in juriſdictionibus vitalitatis ob gravem æratem, cum ſimilibus ex deductis per *Marchesan. de commiſſ. ſub tit. de commiſſ. appellat. remota*, & habetur pluries in ſua materia *ſub tit. de judiciis & judicialibus*; Quo poſito reſultaret aliàs abſurdum, quod aſtor ita, ut dictum eſt, ab aliqua culpa non jejunus, iſtam gratiam ſeu privilegium procedendi ſummariè & appellatione remota obrineret contra Monafterium, cui innocenti & offenſo ita præjudicari diceretur, Quoniam appellatio dicitur ſpecies deſenſionis, quæ regulariter tollenda non eſt, niſi quoties aliqua juſta & potentior cauſa concurrat, quæ ſuffocet alteram cauſam ſeu rationem, cui hoc beneficium à lege introductum innixum eſt, dum hujſmodi Sacræ Congregationis ut *po. Card. de Luca de juriſd. & foro compet.*

tè ſummariè & in forma potius extrajudiciali procedentes, non habent judicialium inſtantiarum diverſitatem, ab appellationis beneficio reſultantem; Ac etiam quia, dum procedunt, ut dictum eſt in forma extrajudiciali, incongruè illis videntur cauſæ formalem proceſſum exigentes, ut in declarationibus editis per eundem *Sixtum V.* decernitur, quod in præſenti exigi videbatur, Tum quia ad effectum inſpiciendi, an adminiſtrationis partitæ dati & accepti eſſent fideliter in libris deſcriptæ, perneceſſè oportebat examinare teſtes, ac inducere peritos, aliaque facere probationes, Tum etiam quia eadem probationes requirebantur ad juſtificandum, an bona penès dictum aſtorem reperta, dum in ſtatu religioſi de factò erat, quaſita eſſent intuitu & occasione Religioſis, ſeu ſtatu religioſi, vel potius aliunde obvenerint ab hoc ſtatu independenter, cum ab hoc penderet determinatio, an reſtituenda eſſent nec ne, vel potius Religioſi ſeu Monafterio quaſita, Et ſic ex pluribus verè juſta & probabilis videbatur dicta Monafterii petitio, quæ tamen ob concurs temperamentum, & prudentialibus motivis à me quoque laudatum & conſultum, ulteriorem progreſſum non habuit.

L V C A N A
JURISDICTIONIS,
AD INSTANTIAM
REIPUBLICÆ

Reſponſum pro veritate.

An profeſſores militiarum S. Jacobi de Sparta, de Calatrava, de Alcantara, SS. Mauriti & Lazzari, & S. Stephani ac ſimilium, ſint veri Religioſi; Et quatenus non, an ſaltem ſint perſonæ Eccleſiaſticæ exemptæ à juriſdictione & foro laicali.
Et in ſpecie de militia S. Stephani, an in aliquo ab aliis militiis differat.

S V M M A R I V M.

- 1 **D**erectione militia S. Stephani, & caſu controverſa.
- 2 Sub nomine Ordinariorum locorum qui veniant.
- 3 Verbum, aliud, denotat ſimilitudinem.
- 4 Papa an poſſit vel ſoleat eximere laicos ſubditos Principum ſæcularium, eoſque ſubjicere alteri Principi & n. 14.
- 5 Ex ſolito ſeu ſtylo Papa deſumitur ejus voluntas.
- 6 De operatione clauiſule ſine præjudicio, & quando hæc intret in gratiis præjudicialibus.
- 7 An milites S. Jacobi de Alcantara & de Calatrava & ſimiles ſint religioſi.
- 8 An prædicti & ſimiles ſint capaces ſucceſſionis feudorum.
- 9 An ſint perſona Eccleſiaſtica.
- 10 De pluribus differentis inter militiam S. Stephani & alias militiaſ Eccleſiaſticas.

S 2

ii. Militi-